

VERSLAG van de Commissie voor de Bibliotheek en het Herbarium.

In het afgelopen jaar is te Leiden hard gewerkt aan het in orde brengen en in doozen bergen van het Herbarium, waardoor de Phanerogamen thans geheel gereed zijn; naar wij hopen zullen de Cryptogamen in 1927 alle in orde komen.

In December kreeg het bestuur een schrijven van den Directeur van de Afdeeling Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut, waarbij deze de herbaria van F. W. van Eeden (waarin Friesche planten van H. Albarda) en van F. K. van Iterson, die naar zijn meening bij onze vereeniging beter tot hun recht kwamen en op de juiste manier konden onderhouden worden, ter beschikking van onze vereeniging stelde. Onnoodig te zeggen, dat deze schenking, die zonder twijfel bewijsmateriaal zal blijken te bevatten van planten, geteekend voor de Flora Batava en van groeiplaatsen, genoemd in „Onkruid” en in de „Flora van 's-Gravenhage”, met grooten dank werd aanvaard.

Zoo zijn dan gelukkig de beide collecties, zij het dan ook langs een omweg, gekomen op de plaats, waar zij eigenlijk van meet af hadden moeten zijn.

In verband daarmee zij nog het volgende opgemerkt. In de laatste jaren heeft zich eenige malen het verschijnsel voorgedaan, dat verzamelaars hun herbaria schonken aan kleinere provinciale musea. Afgezien van het feit, dat het technisch beheer in die musea niet altijd goed zal zijn

(ons zijn voorbeelden bekend van oudere herbaria, die geheel verdwenen zijn, of door schimmel en insectenvraat waardeloos geworden), mag er wel eens op worden gewezen, dat het belang der verzamelaars meebrengt, hun herbaria, indien ze tenminste eenige wetenschappelijke waarde hebben, onder te brengen bij de unieke standaardcollectie van Nederlandsche planten, die gevormd wordt door het herbarium der Nederlandsche Botanische Vereeniging en de Nederlandsche Afdeeling van 's-Rijks Herbarium. Alleen daar is al het belangrijke vergelijkingsmateriaal aanwezig, en alleen daar zullen ze geregeld worden geraadpleegd door degenen, die van de Nederlandsche Flora een studie maken.

Het vereenigingsherbarium ontving verder ruim 200 Friesche planten van den heer en mevrouw Koopmans, waarbij de zeldzame *Galeopsis pubescens* Besser uit Oldeberkoop. Tevens vonden zij te Oldeberkoop de volgende planten, alle reeds voor die plaats genoemd in de Flora Frisica (1840) van J. J. Bruinsma: *Arnoseris minima* Lk., *Berula angustifolia* Koch, *Eupatorium cannabinum* L., *Hypochoeris radicata* L., *Oxalis Acetosella* L., *Polygonatum multiflorum* All., *Polygonum Convolvulus* L., *Salix repens* L., *Scleranthus annuus* L., *Scutellaria galericulata* L., *Spiraea Ulmaria* L., *Vaccinium Vitis idaea* L., *Valeriana officinalis* L. Verder schonken ook de heeren H. Heukels en J. L. van Soest eenige planten.

Een aantal mossen werd ontvangen van den heer R. van der Wijk, op wiens initiatief eenige jaren geleden de „Bryologische Kring” werd opgericht. Waar de meeste leden van dien kring ook lid zijn of geworden zijn van onze vereeniging, mag deze oprichting, nu de levensvatbaarheid gebleken is, hier wel gememoreerd worden, te meer, waar het bestudeeren en verzamelen der mossen, waaraan in ons land gedurende de laatste halve eeuw, met een heel enkele uitzondering, geen aandacht is geschonken, weer ernstig ter hand is genomen.

Het herbarium werd door eenige personen bezocht, terwijl behalve enkele boekwerken, materiaal werd uitgeleend aan de heeren J. L. van Soest (*Chenopodium*), Fr. Verdoorn (*Hepaticae*) en R. van der Wijk (*Sphagnum*).

De bibliotheek te Amsterdam werd bezocht door 3 personen; het aantal uitleeningen bedroeg 33. Een achttal nieuwe ruilverbindingen werd aangeknoopt. Op de convocatie voor een lezing van het Koloniaal Instituut van 15 October 1926 plaatste het bestuur den volgende oproep:

„Zooals uit den catalogus der bibliotheek blijkt, is de „boekenverzameling der vereeniging nog lang niet volledig. „Het bestuur verzoekt dan ook met den meesten aandrang „aan alle leden, boeken en overdrukken, waarvan zij afstand „wenschen te doen, aan de bibliotheek der N.B.V. te „willen doen toekomen. In het bijzonder geldt dit verzoek „werken van Nederlandsche plantkundigen, opdat onze „bibliotheek althans in die richting zoo volledig mogelijk „worde.” Deze oproep heeft echter nog niet het gevolg gehad, dat de commissie zich ervan had voorgesteld.

Geschenken werden ontvangen van 32 personen of instellingen; meer dan 10 stuks schonken Mevr. de wed. Dr. van Goor (138st.) W. H. Wachter (24), Departement van Landbouw, Nijv. en Handel (14), Dr. M. J. Sirks (12), Bot. Inst. der Deutschen Univ. Praha (12) en Smithsonian Inst. of Washington (belangrijke serie oude reports). Aan alle schenkers van planten of boeken wordt hierbij hartelijk dank gebracht. Voor de titels der nieuwe aanwinsten zie men de bijlage. De daarin vermelde werken van Briquet en Wimmer et Grabowski zijn aangekocht, daar zij in alle openbare bibliotheken in Nederland ontbraken.

J. C. SCHOUTE, *Voorzitter.*

31 December 1926.

W. H. WACHTER, *Secretaris.*